

Motion till riksdagen 2005/06:U263

av **Sten Tolgfors (m)**

Ny visumpraxis för Taiwans ledare

Förslag till riksdagsbeslut

1. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad i motionen anförts om möjligheten till visum för besök i Sverige för Taiwans demokratiskt valda ledare, när de reser hit i egenskap av privatpersoner.
2. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad i motionen anförts om att den svenska regeringen bör verka för en förändring av EU-ländernas visumpraxis, i syfte att avveckla hindren för Taiwans demokratiskt valda ledare att besöka EU-länderna i privat kapacitet.
3. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad i motionen anförts om att Sverige alltid skall driva värdet av demokrati och mänskliga rättigheter i internationella relationer.

Motivering

Varje taiwanes är välkommen att besöka Sverige. Men om en person från Taiwan reser hem från besöket i Sverige och kandiderar i ett demokratiskt val – och dessutom lyckas vinna sitt folks högsta förtroendeuppdrag – då är han inte välkommen till Sverige.

Sverige särbehandlar därmed negativt människor som innehar demokratiskt valda toppuppdrag i Taiwan. Detta sänder olyckliga signaler om Sveriges syn på värdet av demokrati och demokratisering.

Sverige driver en ett-Kina-politik. Det stöder Moderaterna. Det går däremot inte att stödja att regeringen samtidigt som man välkomnar företrädare för diktaturen i Folkrepubliken Kina avvisar möjligheten att medge visum för ens privata besök från ledarna för den kinesiska kultursfärens första demokrati, Taiwan.

Ett-Kina-politiken innebär att Sverige inte kan ha diplomatiska relationer med Taiwan, eller ta emot officiella besök. Men den innebär inte att privata besök från Taiwans ledare måste avvisas.

Ett exempel på hur konstig dagens situation är gavs för några år sedan när det klagjordes att den dåvarande taiwanesiske vicepresidenten inte skulle

Fel! Okänt namn på

beviljas inresa i Sverige. Detta trots att han ville komma som privatperson och föreläsare.

Det brukar sägas att det finns en "inofficiell EU-praxis" innebärande att Taiwans fem högsta befattningshavare inte skall beviljas visum till EU-länderna. Så är det inte, däremot kan EU:s medlemsländer inofficiellt ha talat sig samman om att agera på detta vis.

Men den svenska regeringen har inte lämnat några hållbara argument för varför denna praxis skulle vara riktig.

Sverige bör ändra sin egen praxis. Den svenska regeringen måste därtill agera för att ändra praxis bland EU-länderna, så att demokrater inte stängs ute från den union som baseras på demokratins värden.

Sverige skall alltid driva värdet av demokrati och mänskliga rättigheter. Att stänga ute Taiwans ledare, både i kapacitet av politiker och som privatpersoner, står i strid med en sådan linje.

Regeringen har visat sig vara medveten om de problematiska signaler det sänder när Sverige inte accepterar besök av demokratiskt valda ledare, ens i privat kapacitet:

"Jag kan ju förstå att det sticker i ögonen på många människor, att man nekade Taiwans president inträde, men enskilda länder kan till exempel gå emot sanktionerna och bjuda in Zimbabwes president Mugabe." Det sade dåvarande utrikesministern i Rapport den 24 februari 2003, vilket kunde tolkas som att regeringen öppnade för en förändring gällande Taiwan.

Men i ett skriftligt frågesvar backade regeringen: "En konsekvens av ett-Kina-politiken är dock att mellanstatliga förbindelser inte kan förekomma med Taiwan, och att officiella besök därmed inte är möjliga. Kontakter och besöksutbyte med Taiwan sker på inofficiell basis. Eftersom besök av de fem personerna i den högsta ledningen får en officiell framtoning, även om de sker på privat basis, har vi inom EU-kretsen betraktat dem som mindre lämpliga mot bakgrund av 'ett-Kina-politiken'." Detta är ingenting annat än eftergiftspolitik för diktaturen i Folkrepubliken Kina.

Inom ramen för en ett-Kina-politik bör dialog, kontakter och samtal präglade Sveriges och EU:s linje gentemot Folkrepubliken Kina och Taiwan. För att dialog och utbyte skall underlättas bör hindren för Taiwans demokratiskt valda ledares privata besök i Sverige och EU avvecklas. Sverige är inte bundet av några EU-beslut i frågan, vilket regeringen sökt ge sken av. Den svenska regeringen bör ändå arbeta för en ändring av hittillsvarande praxis inom EU-länderna.

Stockholm den 4 oktober 2005

Sten Tolgfors (m)